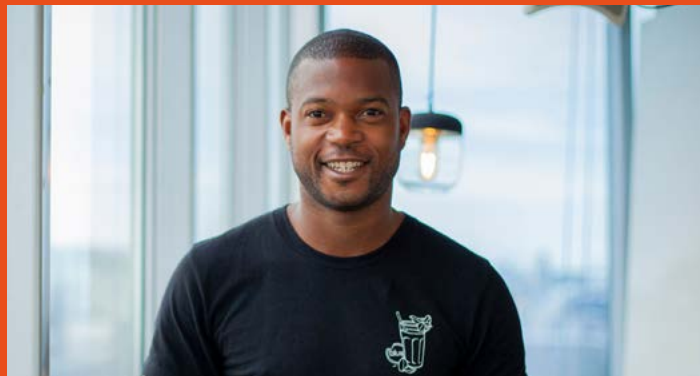

Amsterdam City Index 2021

AMSTERDAM **CITY**
De stem van betrokken ondernemers

INHOUD

	INLEIDING VAN DE VOORZITTER	3
	1. CORONA IN CIJFERS	7
	2. ONDERNEMERSKLIMAAT	12
	3. BEREIKBAARHEID	15
	4. VEILIGHEID	18
	5. KWALITEIT OPENBARE RUIMTE	21
	6. ECONOMIE: OMZET- EN MACRO	24
	7. DE BINNENSTAD NA CORONA EN VERDER	28

De Amsterdam City Index is een initiatief en uitgave van Vereniging Amsterdam City, naar een idee van Guus Bakker.

AMSTERDAM CITY
De stem van betrokken ondernemers

maart 2021

COLOFON

Anneke Grummel – projectmanagement
Christine Govaert – eindredactie & opdrachtgever
Paul van Elk – infographic & vormgeving
Lucas van Wijk – data-analyse
Gözde Otman – fotografie

INLEIDING VAN DE VOORZITTER

Het ons is gelukt om zelfs in dit heftige Coronajaar toch een Amsterdam City Index uit te kunnen geven, mede dankzij onze sponsors. Natuurlijk is er naast de gebruikelijke onderwerpen veel aandacht voor de gevolgen van Corona op het bestaan van de ondernemers in de Binnenstad van Amsterdam. Ook dit jaar hebben wij ondernemers een aantal vragen gesteld hoe het met ze gaat, waar hun zorgen liggen, maar ook wat hun verwachtingen zijn voor de toekomst.

In dit voorwoord vinden wij het noodzakelijk om aandacht te vragen voor de relatie van de Gemeente en de ondernemers met name in het Centrum van de stad. Het Rijk heeft een aantal belangrijke steunmaatregelen getroffen, die naargelang de pandemie duurt ondernemers krachtiger steunt in hun uitermate precaire bestaan. Helaas kunnen we die steun maar in beperkte mate bij ons eigen stadsbestuur ervaren. Weliswaar worden een aantal gebruiksheffingen niet opgelegd, maar andere heffingen worden slechts opgeschort. Andere belastingen voor ondernemers blijven gewoon intact.

En die ondernemers konden nu al gedurende een jaar amper of geheel geen omzet realiseren. Dat maakt het overleven nagenoeg onmogelijk. Met name de OZB voor gebruikers naast bijvoorbeeld het reinigingsrecht zijn lasten die ondernemers gewoon niet kunnen opbrengen. Ook de invordering van uitgestelde belastingen baren de ondernemers heel grote zorgen. "Als we dan eindelijk weer open mogen, kijken we tegen torenhoge schulden aan!"

Bij heel veel ondernemers proeven we een heel negatieve houding over de benadering door de gemeente. Ondernemers voelen zich sterk ondergewaardeerd en ervaren veel regeldruk en sterk stijgende lasten. Zij hebben vaak het gevoel dat ze wel heel erg grote inspanningen moeten doen om bepaalde zaken bij de Gemeente voor elkaar te krijgen. In een aantal gevallen lukt dat uiteindelijk wel, maar heel vaak krijgen ze nee als antwoord.

Er is bij ondernemers duidelijk een grote behoefte om meer publiekelijk waardering voor hun niet aflatende inspanningen te krijgen. In veel andere steden hebben ondernemers het gevoel dat zij heel welkom zijn, in Amsterdam hebben ondernemers dat vaak niet.

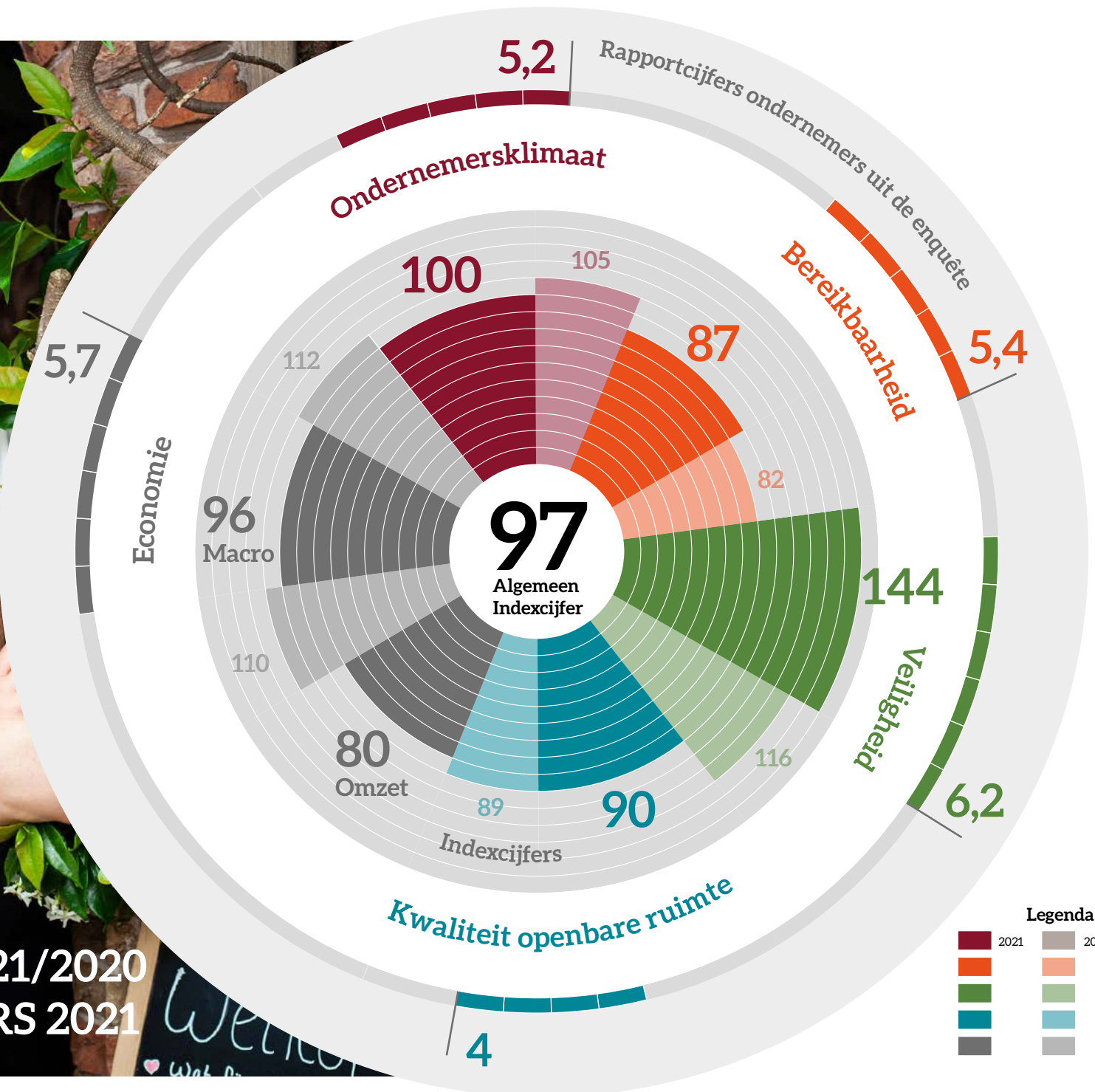
Het algemene indexcijfer is dit jaar 97, dat was vorig jaar 106. Ondanks de beroerde tijden en het nog maar beperkte perspectief op de herstart van een vruchtbaar ondernemerschap, hopen we dat de uitspraak van de ondernemers in onze enquête een goed beeld geeft voor de toekomst. 90% van hen geeft aan vol te gaan voor de toekomstige bloei van hun onderneming in de Binnenstad van Amsterdam!

Willem Koster,
Voorzitter Vereniging Amsterdam City

**INDEXCIJFERS 2021/2020
& RAPPORTCIJFERS 2021**

HOE WERKT DE INDEX?

Index

De index 2021 beginnen we met een hoofdstuk over Corona. In dit hoofdstuk laten we met cijfers en grafieken belangrijke directe gevolgen van de Covid-19 pandemie, en de daarbij behorende maatregelen, voor ondernemers zien. Gevolgen die niet direct zichtbaar werden in de indexcijfers op de 'reguliere' thema's.

Die 'reguliere' thema's behandelen we in de volgende hoofdstukken. Dit zijn thema's die ook voorgaande jaren aan bod kwamen in de Index. Daarin zijn ook de indirecte gevolgen van de crisis te zien. De thema's zijn: ondernemersklimaat, bereikbaarheid, veiligheid, kwaliteit openbare ruimte en economie (omzetten en macro-economie). Binnen de thema's vergelijkt de index de huidige stand van zaken met die in 2016 (het basisjaar). In een enkel geval gaat het om een ander basisjaar. Dat zullen we bij die specifieke cijfers aangeven in de verantwoording. In het blokjesdiagram laten we een vergelijking zien met het afgelopen jaar. Verder vindt u in deze hoofdstukken een toelichting op de indexcijfers en een grafiek die de trend in de afgelopen 5 jaren laat zien (daar waar het basisjaar afwijkt ziet u een kortere lijn).

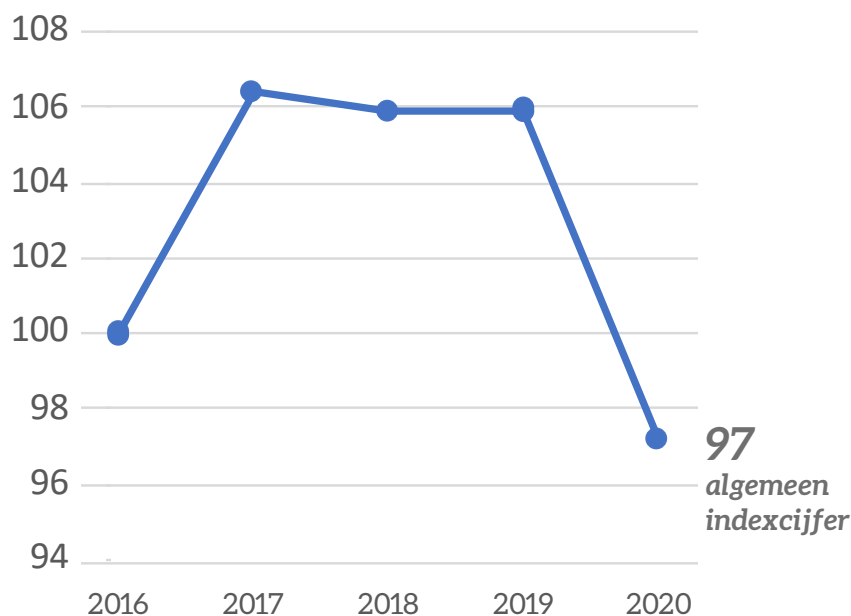
Ondernemers enquête

We hebben de achterban van Amsterdam City gevraagd een enquête van Ruigrok Netpanel in te vullen. Dat ging over dezelfde onderwerpen als de hoofdstukken in dit boekje. De ondernemers was ook gevraagd een rapportcijfer te geven aan een thema. Dat rapportcijfer hebben we in de hoofdstukken weergegeven. We vergelijken ook dat cijfer met dat van het voorgaande jaar. In alle hoofdstukken vindt u een aantal quotes uit het hart gegrepen van ondernemers. Wij hebben heel veel waardering voor het feit dat de ondernemers bereid waren dit in te vullen. Zij hebben echt de tijd genomen om dat te doen, zo blijkt uit de tijd die zij gebruikt hebben voor de vragenlijst. Alle quotes, uitkomsten van de enquête, de nieuwsbrief en een impressie van het Amsterdam City Verkiezingsdebat zijn te vinden op amsterdamcity.nl

We hebben een hoofdstuk toegevoegd over 'toekomst van de binnenstad'. Het is deels een reactie op verschillende plannen van de gemeente Amsterdam voor de binnenstad. En deels geeft het aandachtspunten voor de korte en lange termijn na de crisis. We sluiten de index af met de verantwoording en definities.

Wil je in het bezit komen van de samenvatting van de Index in print: mail je adresgegevens naar secretariaat@amsterdamcity.nl

Trend algemeen indexcijfer

HET GEBIED CENTRUM XL

Focus van de
Amsterdam City Index

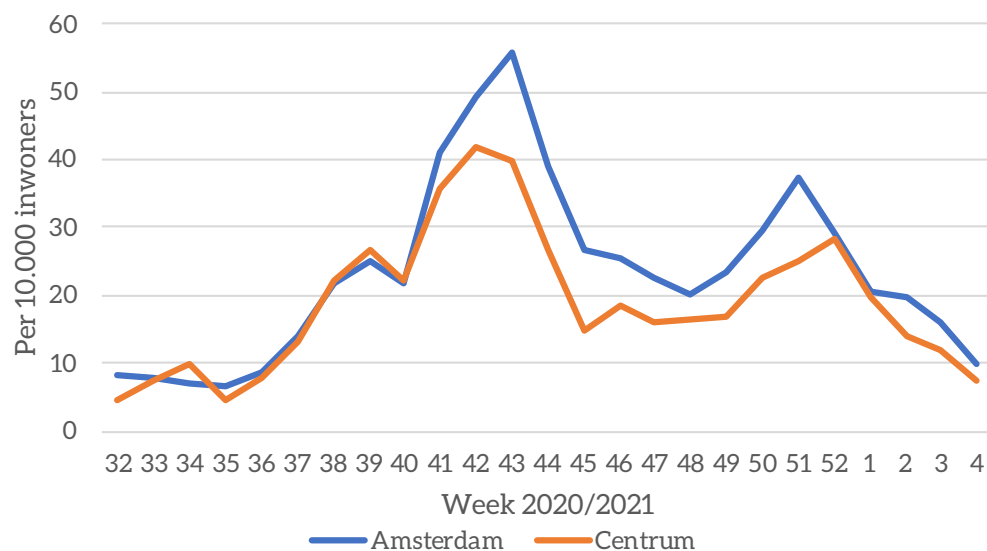
CORONA IN CIJFERS

Hoofdstuk 1

In dit hoofdstuk geven we verdiepende cijfers om een goed beeld te kunnen vormen over de daadwerkelijk gevolgen van de Corona crisis voor de ondernemers in de binnenstad.

Corona besmettingen in Centrum t.o.v. Amsterdam als geheel

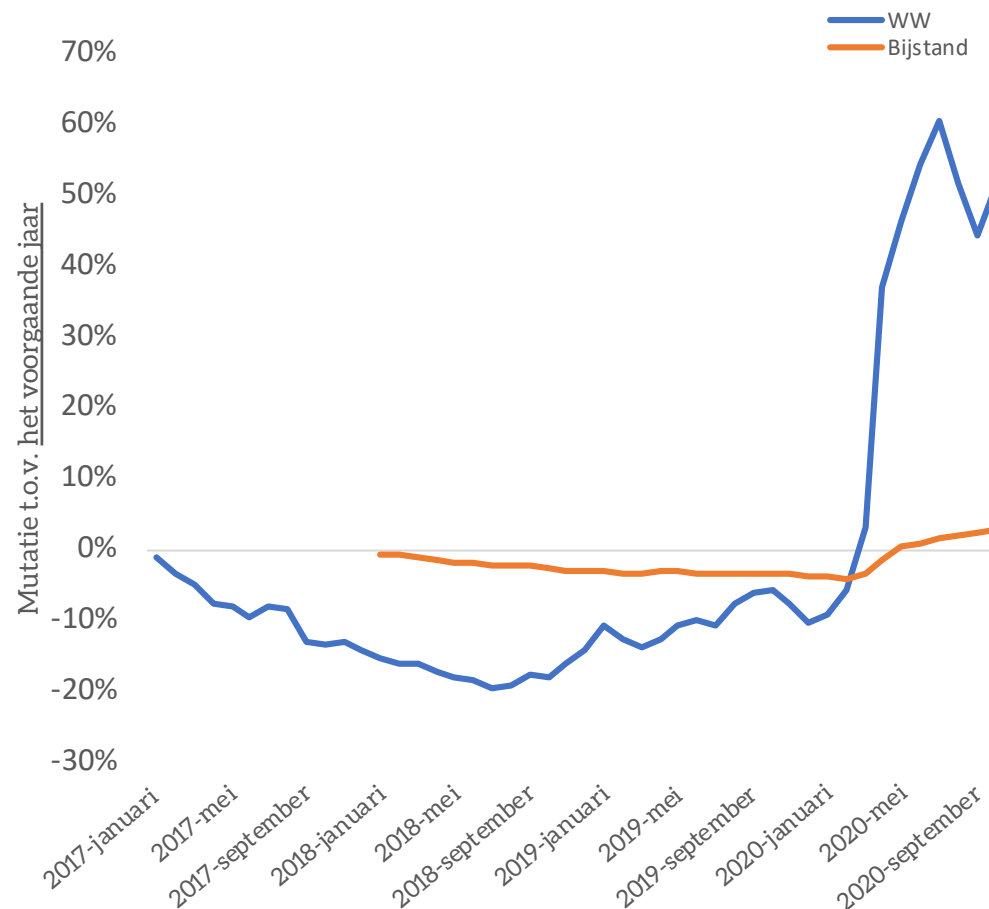

Het aantal Covid-19 besmettingen is in Amsterdam, net als in andere grote Nederlandse steden, het afgelopen jaar relatief hoog geweest. Kijken we naar de vergelijking van de binnenstad met de andere stadsdelen, dan laat het aantal besmettingen voor stadsdeel Centrum een iets gunstiger beeld zien.

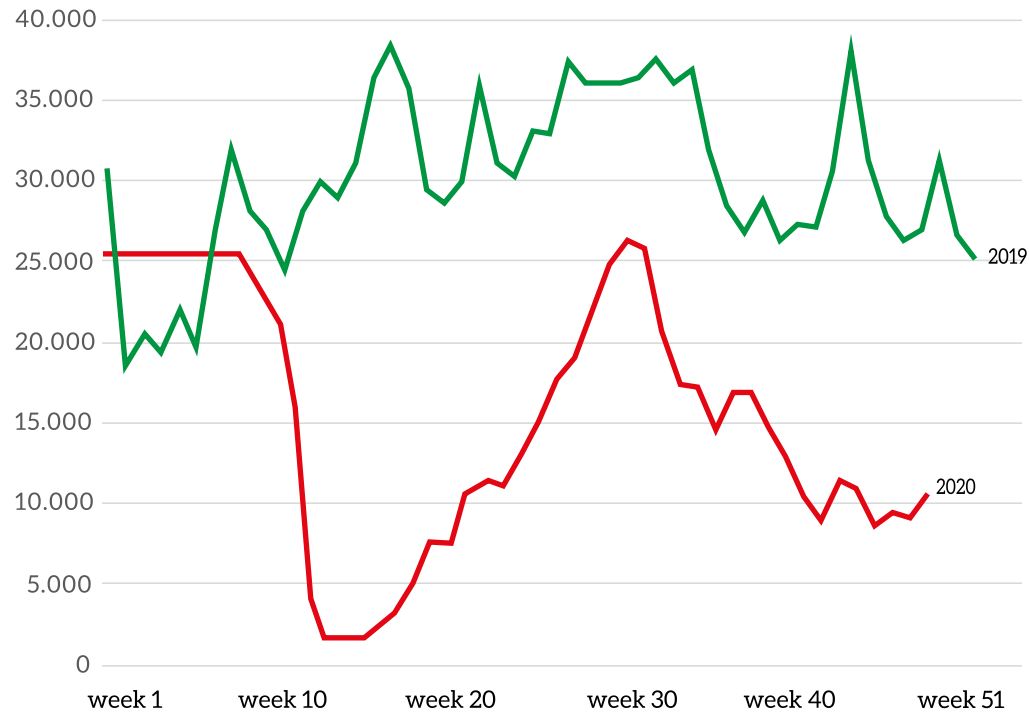
Het beseft dat het uitblijven van snel herstel tot onherstelbare schade zal leiden voor ondernemers, cultuurinstellingen, openbare voorzieningen en dus ook bewoners, lijkt te ontbreken.

WW en Bijstands uitkeringen

Ondernemers hebben veelvuldig gebruik gemaakt van de subsidies en uitkeringen. Het aantal aangevraagde **WW-uitkeringen** bereikte in juli een hoogtepunt van 22.010 uitkeringen. Er werden in die maand 61% meer aanvragen gedaan dan in dezelfde maand het jaar ervoor. De cijfers van de **bijstand** lopen (nog) niet op. Het valt te verwachten dat dit in een later stadium wel gebeurt (de bijstandsuitkering wordt pas aangevraagd als andere uitkeringsopties wegvallen). In totaal is ongeveer 80.000 keer **Tozo subsidie** aangevraagd. Mensen hebben in afnemende mate aanspraak gemaakt op deze uitkering (Tozo 1 ± 41.000 keer, Tozo 2 ± 22.000 keer en Tozo 3 ± 20.000 keer).

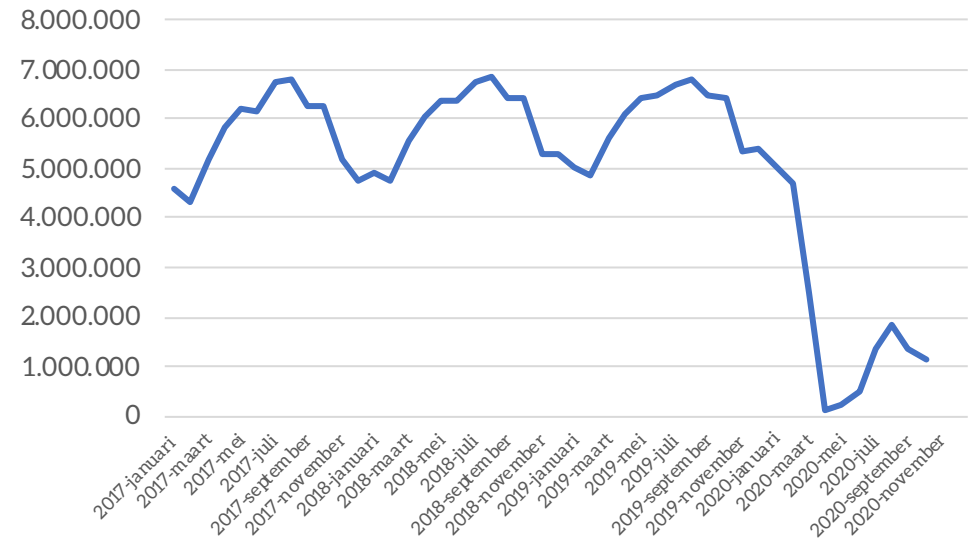
Passanten Kalverstraat 2020 t.o.v. dezelfde week in 2019

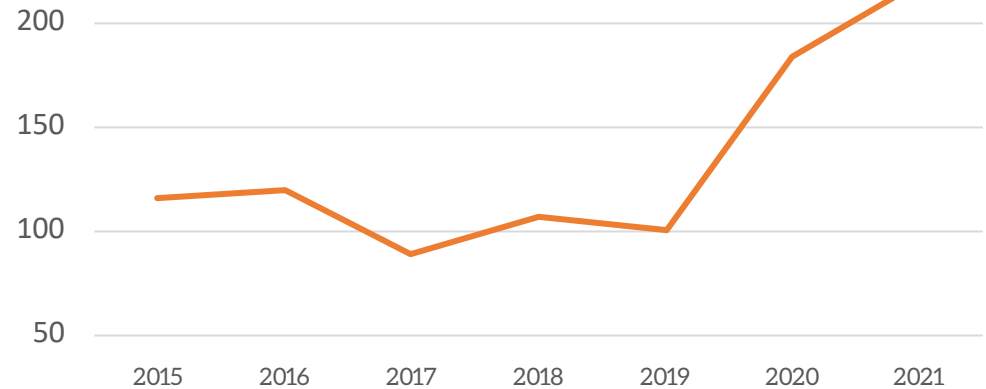
Een voor de ondernemers dramatisch direct gevolg en tastbaar resultaat van de crisis was; lege straten in de stad. In de grafiek ziet u het **aantal passanten in de Kalverstraat** in 2020 in vergelijking van het aantal in dezelfde week in 2019. Je ziet in dit beeld duidelijk de effecten van de eerste lockdownperiode op de Kalverstraat.

Het aantal **reizen** van binnen- en buitenland zijn beperkt geweest in 2020. De grafiek laat de dramatische daling vanaf april zien. De daling van het aantal passagiers op Schiphol betreft 80% gemiddeld op jaarbasis.

Passagiers Schiphol

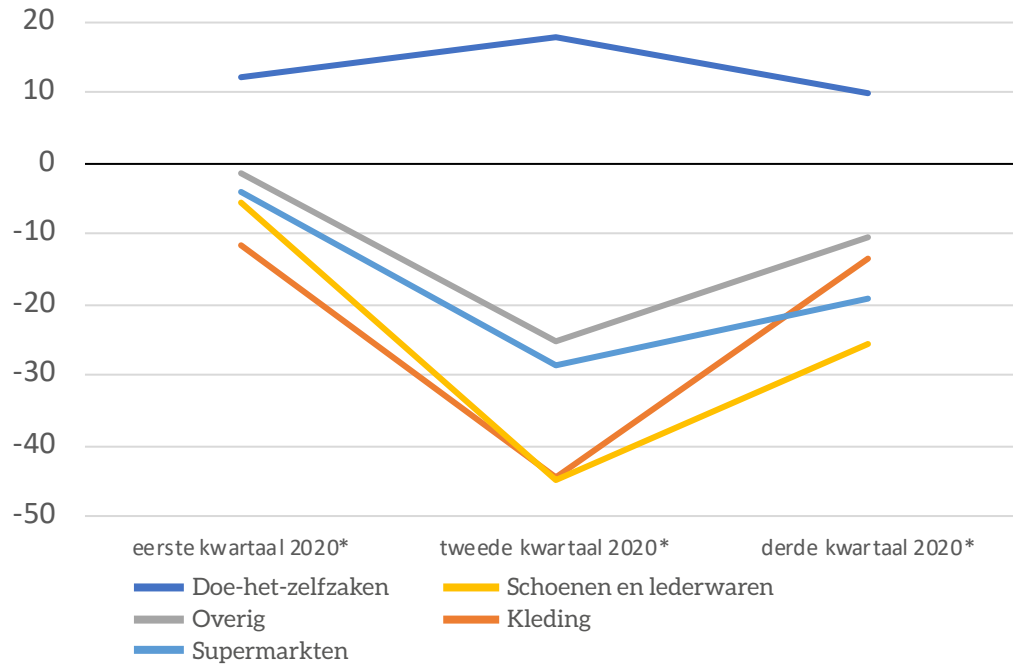

Leegstand winkels in Centrum XL

Er is meer leegstand. Het aantal winkels in Centrum XL in de binnenstad is afgenomen met 36. De leegstand is daarmee gegroeid met 20% ten opzichte van vorig jaar.

Omzet ontwikkeling retail t.o.v. een jaar eerder in Centrum XL

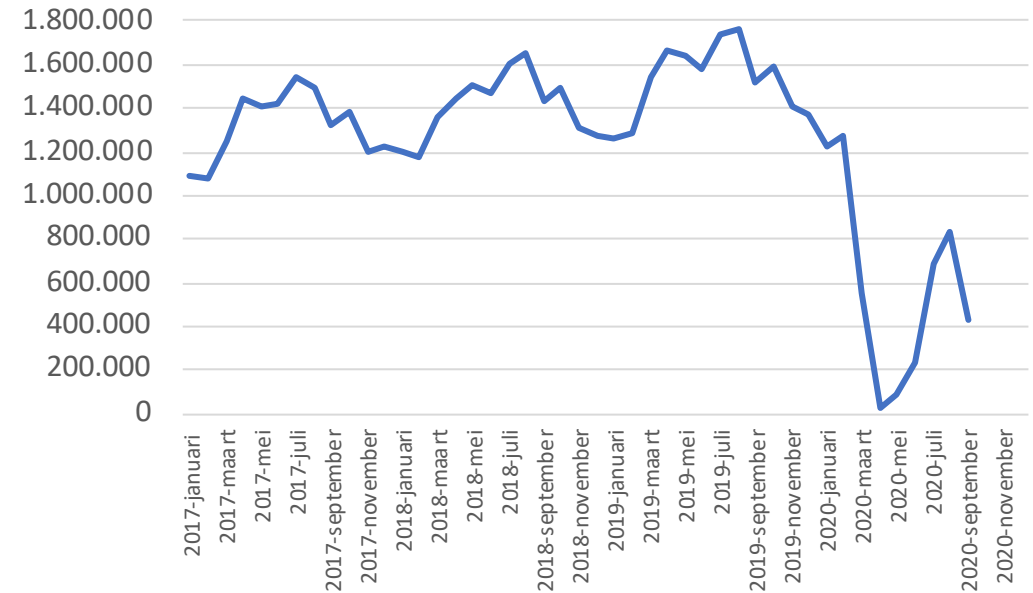

Uit de **retail omzetcijfers** blijkt dat er segmenten zijn die heel hard zijn geraakt door de crisis. Maar er zijn ook segmenten die juist meer omzet hebben behaald tijdens de crisis (bijvoorbeeld bouwmarkten). Dit is te zien in de vergelijking tussen 2019 en 2020 voor Amsterdam Centrum.

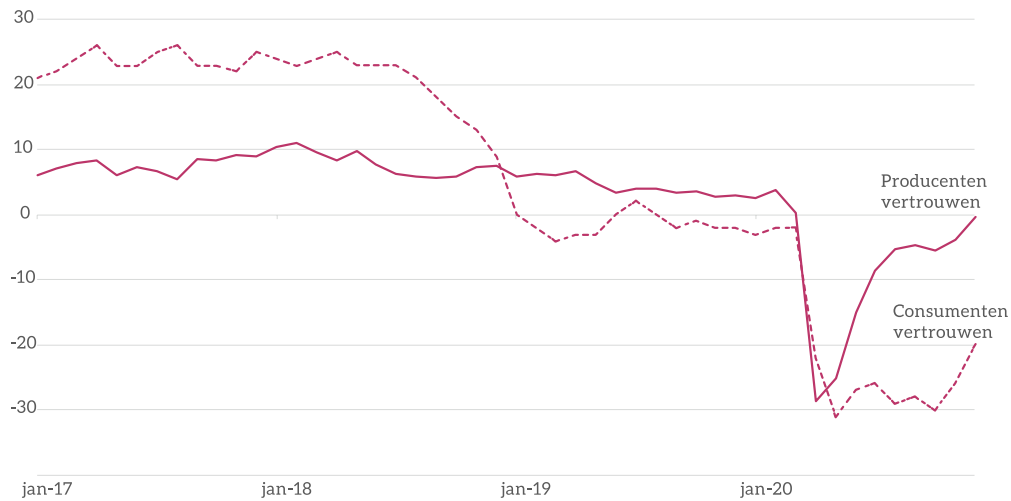
Corona gaat verdwijnen. Zolang de economie nog gunstige vooruitzichten kent, komen wij als bedrijf er wel uit.

Hotel overnachtingen in Amsterdam

Het aantal hotelovernachtingen is drastisch afgenomen. Vanaf maart 2020 (de start van de crisis) tot september 2020 zijn het aantal hotelovernachtingen ten opzichte van het voorgaande jaar gemiddeld met 75% afgenomen.

Consumenten en producten vertrouwen in Nederland

Het producenten- en consumentenvertrouwen zijn allebei aanzienlijk afgenomen. Het producentenvertrouwen herstelde sneller dan het consumentenvertrouwen na de eerste lockdown.

“

Zelfs in deze moeilijke tijd blijf ik uitgedaagd worden om creatief te denken, en dat vind ik heerlijk.

Gemeente Amsterdam

Blijf in onzekere tijden op de hoogte van het laatste nieuws voor ondernemers

Schrijf u in voor de nieuwsbrief
www.amsterdam.nl/ondernemen

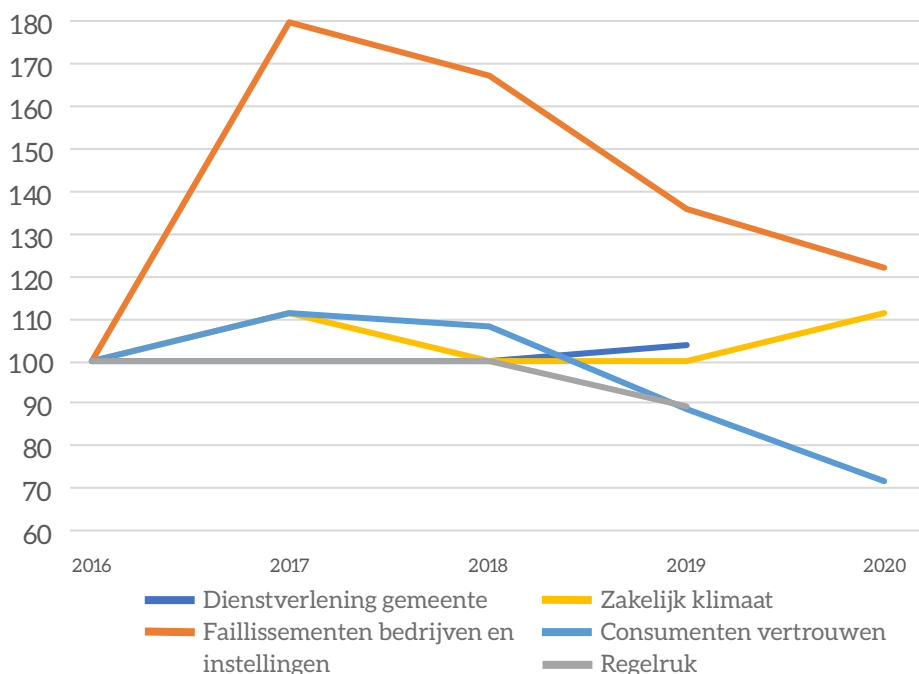

ONDERNEMERSKLIMAAT

Hoofdstuk 2

Het ondernemersklimaat is het gevoel dat ondernemers hebben voor kansen en groei, maar ook hoe zij tegen de overheid aankijken, tegen regelgeving, de lasten, overlegbereidheid van de overheid en een gemeenschappelijk doel voor de stad.

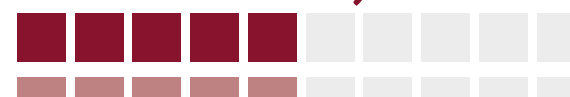
Ondernemersklimaat

- De verwachting is dat in alle landen het **zakelijk klimaat** achteruit is gegaan, aangezien we te maken hebben met een wereldwijde pandemie. We stonden begin 2020 op plek nummer 16 (het jaar daarvoor was dit 17) in de ranking van de wereld bank. Dit is ten opzichte van andere Europese lidstaten.
- De regeldruk voor ondernemers wordt als zeer hoog ervaren. Ruim 64% van de ondernemers in Amsterdam vindt dat de **lokale heffingen** heel hoog zijn. Voor 2020 zijn deze cijfers niet geüpdatet.
- Het **producenten- en consumentenvertrouwen** zijn allebei aanzienlijk afgenomen. Het producentenvertrouwen herstelde sneller dan het consumentenvertrouwen na de eerste lockdown.
- We hebben net zoals vorige jaar inzicht proberen te krijgen in de duur van het verkrijgen van **horeca vergunningen**. Uit onze gesprekken met ondernemers blijkt dat die snelheid wel is afgenomen als gevolg van de verscherpte bibob regels. Helaas hebben we dit niet kunnen verifiëren met cijfers van de gemeente.
- Het absolute aantal **faillissementen** was 59 in 2020. Het betreft een stijging van 10,7% ten opzichte van het voorgaande jaar. Het aantal opheffingen steeg met 470 in 2020.

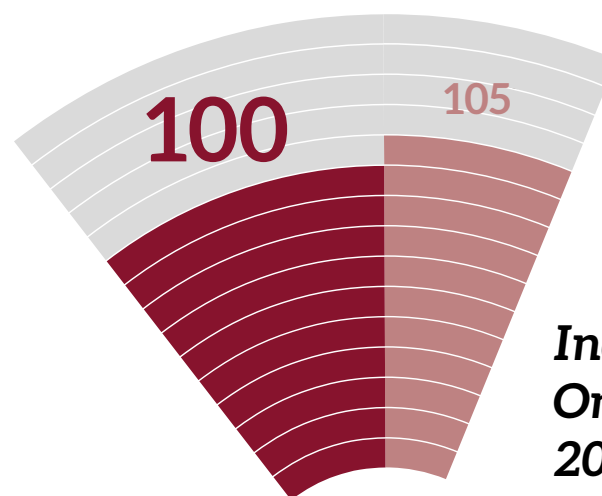
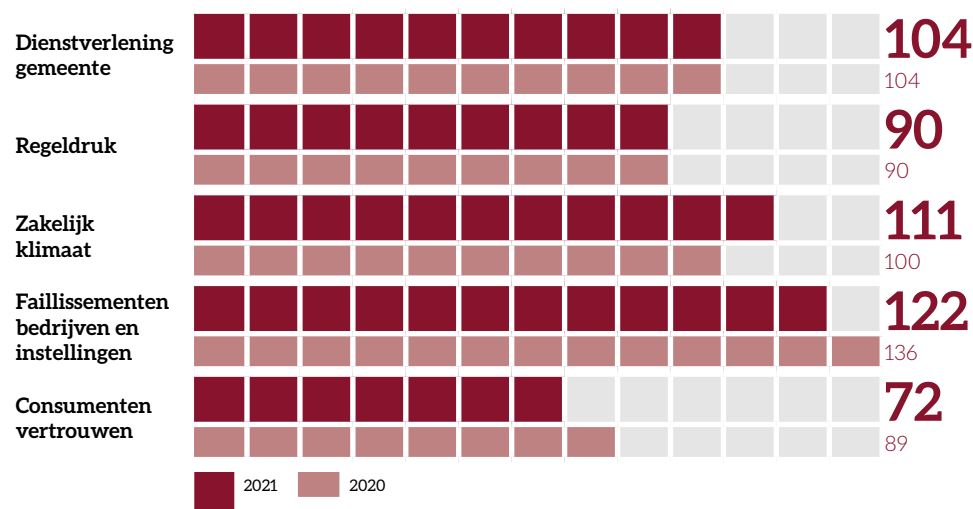
Rapportcijfer

5,2

(Rapportcijfer 2020: 4,9)

Index 2021 en 2020

Index
Ondernemersklimaat
2021 en 2020

Uitkomsten van de ondernemers enquête:

- Rapportcijfer voor ondernemersklimaat: 5.2 (vorig jaar een 4,9)
- Belangrijkste punt uit de ondernemersenquête: ondernemers voelen zich weinig gesteund door de gemeente. Zij ervaren een starre houding en over het algemeen niet een gemeente die staat voor haar ondernemers en meedenkt over wat mogelijk is.
- 86% van de ondernemers vindt dat de gemeente hen meer tegemoet moet komen qua lastenverlichting.

“

Ik voel me als horecaondernemer ondergewaardeerd. Daar waar we in andere steden merken dat er een basishouding is bij de gemeente: wat fijn dat u in onze gemeente komt ondernemen, voel je in Amsterdam heel sterk dat de branche als criminogeen wordt gekenmerkt.

SOLID & INSPIRED

NIEUWEZIJD'S VOORBURGWAL 225
ENTREE KANTOOR GUERRILLA GAMES

KROONENBERG | GROEP
REAL ESTATE INVESTMENT DEVELOPMENT

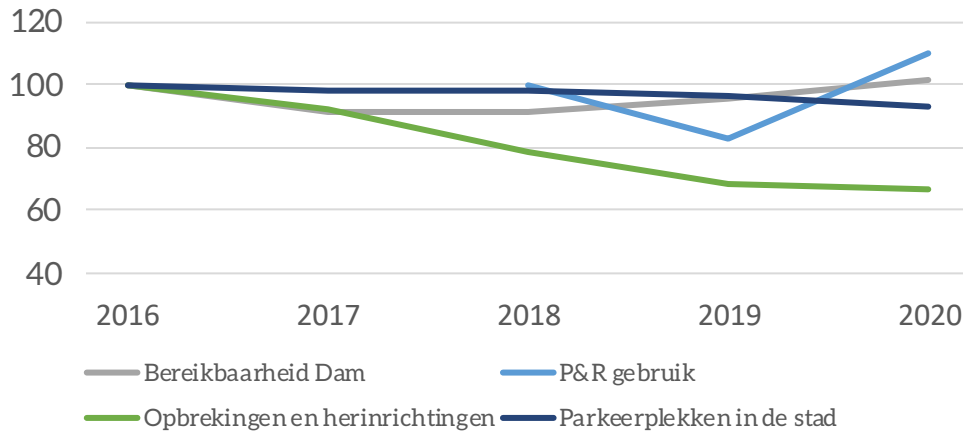
BEREIKBAARHEID

Hoofdstuk 3

Bereikbaarheid is hoe de toegankelijkheid van de binnenstad (per auto, fiets, tram, boot, metro, per voet, bus, trein) van Amsterdam wordt gepercipieerd/ gezien/ervaren door bewoners, bezoekers, bedrijven en werknemers.

Bereikbaarheid

In de bereikbaarheidscijfers zien we een kleine stijging van het indexcijfer naar 87 (van 82 vorig jaar). Er was sprake van een drastische afname van het gebruik van het **lokaal openbaar vervoer**. Op basis van cijfers van het GVB zien we dat op het dieptepunt (april 2020) 86% minder mensen gebruik maakten van het Openbaar Vervoer (bus, tram en metro). In crisistijd zou je kunnen verwachten dat de binnenstad beter bereikbaar is. De daling van dit indexcijfer komt met name door het aantal opbrekingen in de binnenstad.

- Het aantal **opbrekingen en herinrichtingen** is grofweg hetzelfde gebleven als vorig jaar. Dit is daarmee nog steeds aanzienlijk meer dan in 2016. Daarmee is de index dus nog steeds laag. Dat is opvallend te noemen. Men zou kunnen verwachten dat het aantal opbrekingen en herinrichtingen juist een enorme vlucht had kunnen nemen in een jaar waarin het op straat relatief rustig was. De duur van de projecten is toegenomen naar een totaal aantal geplande werkdagen van 33.307 voor in totaal 428 projecten (in 2016 waren dat 285).
- Verder zien we geen enorm effect op de **snelheid** waarmee je gemiddeld van verschillende punten op de A10 op de Dam kan komen. Het aantal minuten is gemiddeld maar met 1.6 (gemiddeld van alle modaliteiten) afgenomen.
- Het aantal **parkeerplekken** in centrum is afgenomen naar 26.249 (van 27.213).
- Het gemiddelde **P&R gebruik** is in centrum gedaald naar het niveau waar het centrum in 2016 op zat.

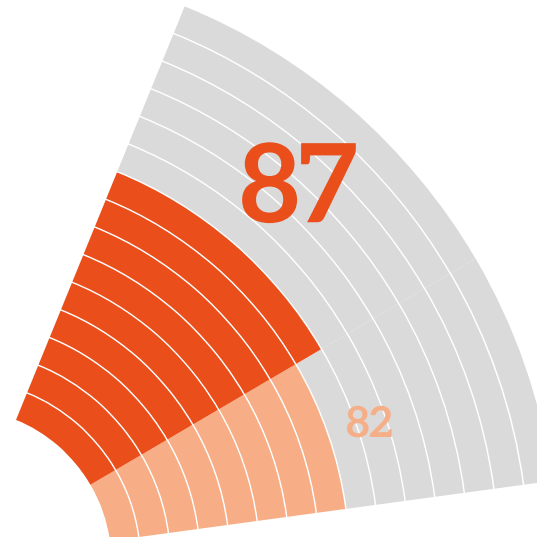
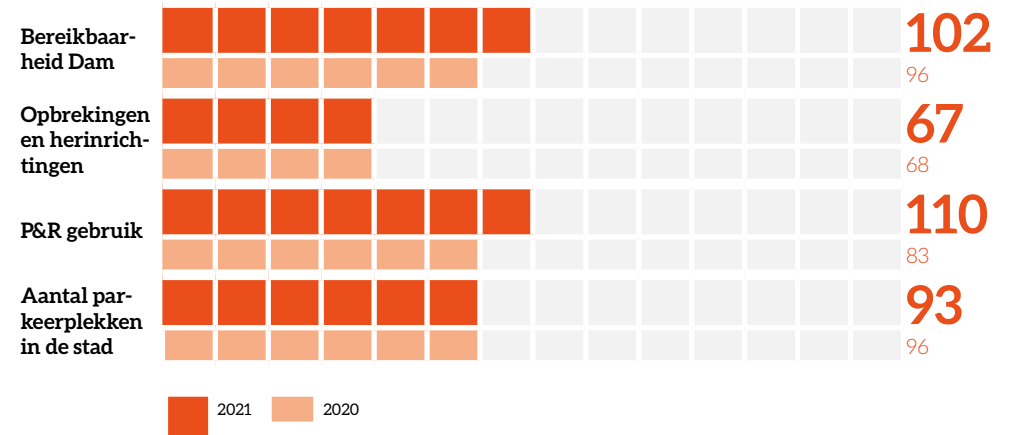
Rapportcijfer

5,4

(Rapportcijfer 2020: 5,3)

Index 2021 en 2020

Index
Bereikbaarheid
2021 en 2020

Uitkomsten van de ondernemers enquête:

- Rapportcijfer ondernemers voor bereikbaarheid: 5,4 (vorig jaar een 5,3).
- Punt uit de ondernemersenquête: volgens 46% beïnvloeden de bouwwerkzaamheden, projecten en opbrekingen in de binnenstad de bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld op de bereikbaarheid van hun bedrijf voor leveranciers en werknemers.
- 54% van de ondernemers denkt dat het terugdringen van de auto in de binnenstad, door het verminderen van mogelijkheden tot parkeren, veel invloed zal hebben op het aantal bezoekers in de binnenstad.

Maak parkeren goedkoper in de garages zoals Oosterdokseiland.

FEBO

Bezorgservice

Bestel makkelijk en snel via [BESTELLEN.FEBO.NL](https://bestellen.febo.nl)

FEBO

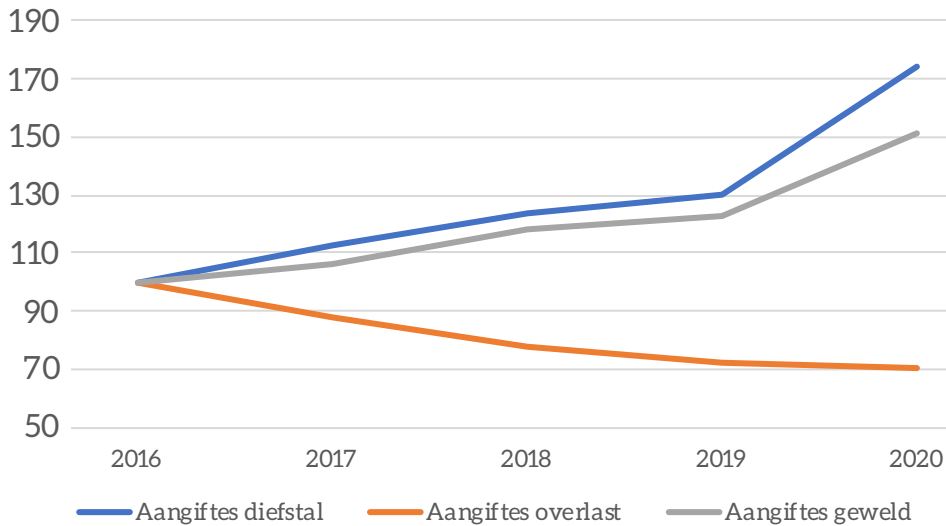
VEILIGHEID

Hoofdstuk 4

Veiligheid is ten eerste een gevoel (voel ik mij wel veilig in deze stad?) en idee over hoe het de stad (ver)gaat (ondermijning, georganiseerde criminaliteit). Daarnaast gaat het om een feitelijke registratie van aangiften van wat er gebeurt en wat mensen wordt aangedaan (diefstal, zakkenrollerij bedreiging etc.). Ook gaat het om welke invloed(en) dat heeft op ondernemen in de binnenstad, bijvoorbeeld door het effect op het imago van de binnenstad.

Veiligheid

- Het totale aantal aangiftes **diefstallen** (van 18.443 naar 13.728) en **geweldsmisdrijven** (van 2.181 naar 1.776) is flink afgenomen. De beide trends van de indexcijfers zijn daarmee ook het afgelopen jaar verder gestegen (dit is dus positief).
- Daarentegen is een lichte stijging in het aantal melding voor **overlast** (van 7.260 naar 7.407). De grootste toename binnen deze meldingen zit met name in geluidsoverlast en meldingen over dak- en thuislozen. Deels waren dit mensen die zich niet wilden houden aan de maatregelen. Bij dat laatste zijn ook de meldingen van 'coronafeestjes' meegenomen.

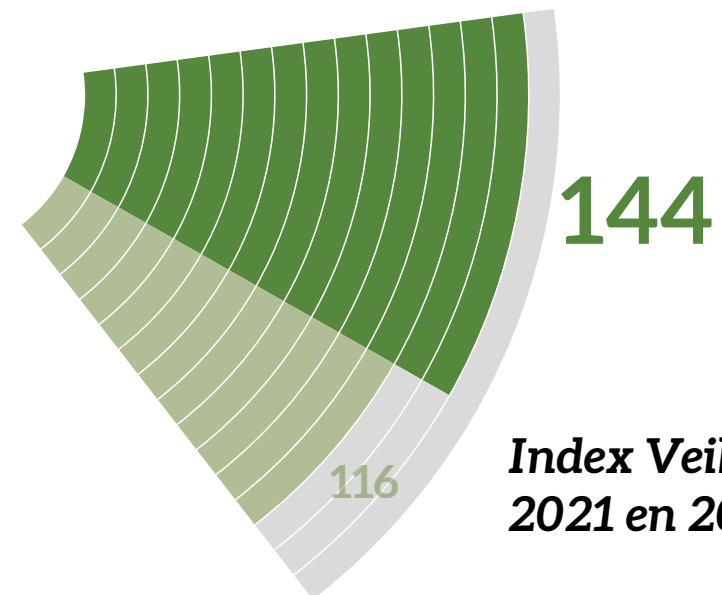
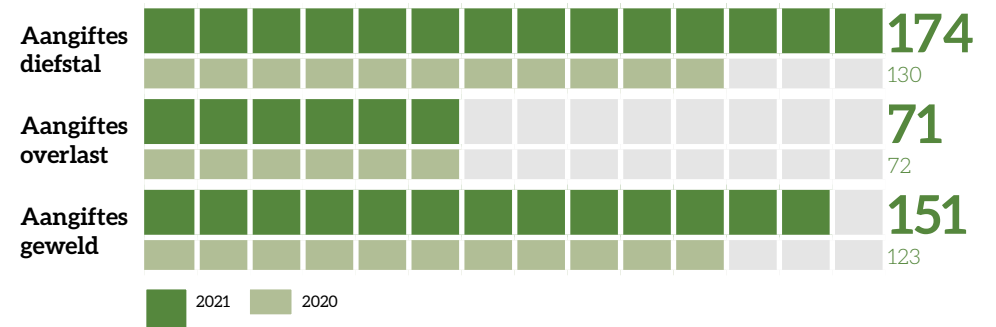
We betreuren het dat er geen cijfers voor handen zijn om de witwaspraktijken en ondermijning in kaart te brengen.

Rapportcijfer

6,2

Index 2021 en 2020

**Index Veiligheid
2021 en 2020**

Uitkomsten van de ondernemers enquête:

- Rapportcijfer veiligheid: 6,2 (zelfde als vorig jaar).
- 70% van de ondernemers is tevreden over de veiligheid van de binnenstad.
- Belangrijkste punt ondernemersenquête: behoefte aan meer handhaving op overlast door criminaliteit en ondermijning.
- Na de staat van de openbare ruimte (76%) zijn overlast door criminaliteit (43%) en ondermijning (de invloed van criminaliteit op bedrijfsvoering, 39%) de meest genoemde punten waarop de gemeente Amsterdam meer moet handhaven dan zij nu doet.

Aanpakken van bezoekers die overlast geven in de binnenstad. Er is met name 's nachts te weinig blauw op straat en er wordt niet hard genoeg opgetreden.

Ruim 10.000 medewerkers staan elke dag klaar in 1 van onze Amsterdamse winkels.

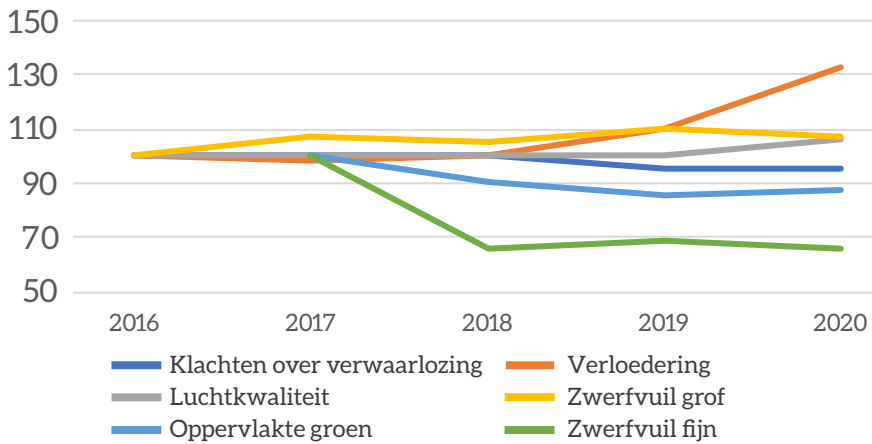

KWALITEIT OPENBARE RUIMTE

De openbare ruimte is van iedereen en de kwaliteit van die openbare ruimte wordt gemeten aan de hand van criteria als schoon en heel. De openbare ruimte speelt een rol bij hoe ondernemers en hun klanten hun omgeving zien en hoe hun inspanningen positief of negatief worden beïnvloed door de staat van de openbare ruimte.

Kwaliteit Openbare Ruimte

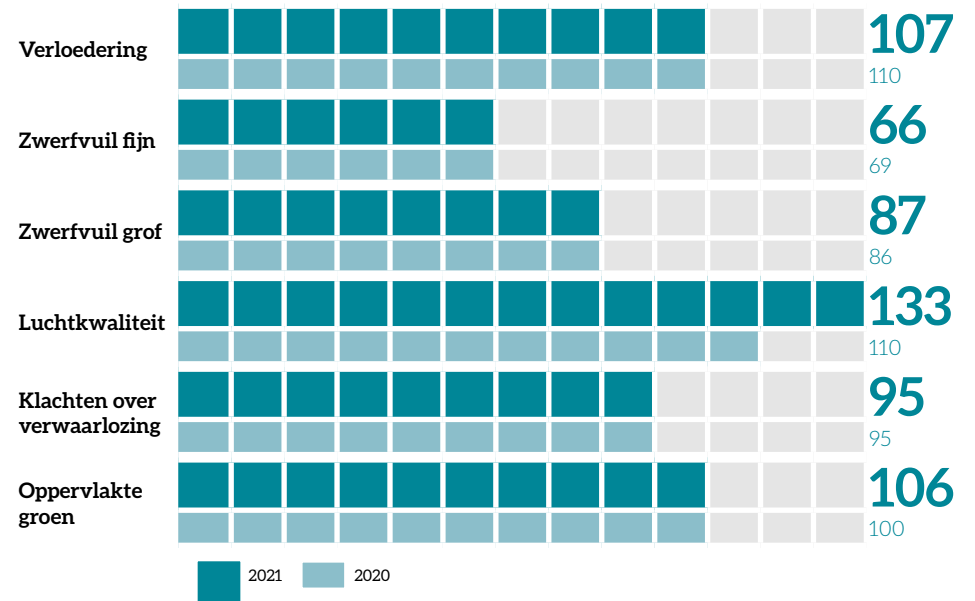
In een dergelijk crisisjaar als het afgelopen jaar met weinig bezoekers, zou je kunnen verwachten dat de kwaliteit van de openbare ruimte verbeterd zou zijn. Dat is echter maar beperkt het geval:

- De **luchtkwaliteit** is aanzienlijk verbeterd op de meetpunten die we elk jaar weergeven (van 110 naar 133). De meetpunten staan op de Stadhouderskade en bij het Vondelpark.
- Het **oppervlakte groen** is ten opzichte van de afgelopen jaren nagenoeg gelijk gebleven.
- Een doorn in het oog van veel ondernemers is echter dat ondanks de stilte en rust op straat, de straten nog steeds als erg smerig worden ervaren. Deze ervaring wordt ondersteund door de metingen die gedaan zijn op **het zwerfvuil fijn** en **het zwerfvuil grof**. Dit is praktisch gelijk aan de meting van vorig jaar. Voor dit indexcijfer zijn alleen metingen op verharding meegenomen.
- De bewoners van Centrum XL wordt elk jaar gevraagd naar de mate waarin zij last ervaren van bekladding van muren of gebouwen, rommel op straat, hondenpoep en vernieling van straatmeubilair. Deze vraag over **verloedering** gaat dus verder dan alleen het zwerfvuil. Hierbij zien we dat het beeld slechter is geworden: het indexcijfer is licht gedaald naar 107 ten opzichte van vorig jaar (110).
- Het aantal klachten over **verwaarlozing** dat het afgelopen jaar binnen termijn is afgehandeld is wel gelijk gebleven. Het indexcijfer was vorig jaar 95 en is nu nog steeds 95. Het totaal aantal klachten is iets afgenomen van 14.111 naar 13.882.

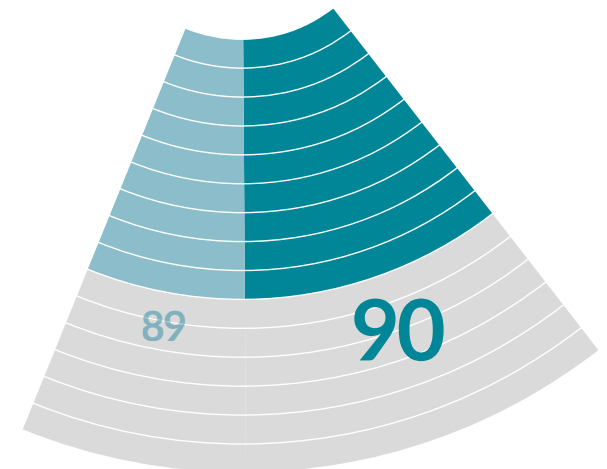
Rapportcijfer 4

Index 2021 en 2020

Index Kwaliteit Openbare Ruimte 2021 en 2020

Uitkomsten van de ondernemers enquête:

- Rapportcijfer Openbare Ruimte: 4 (vorig jaar was dit 5,5).
- Belangrijkste punt ondernemersenquête: Drie kwart van de ondernemers (76%) vindt dat de gemeente zich als het gaat om handhaving meer moet richten op de staat van de openbare ruimte (afval, rotzooi op straten) dan dat de gemeente nu doet.
- 71% van de gevraagde ondernemers is ontevreden over de hoeveelheid zwerfvuil en afval op straat.

Het Damrak is af en toe één grote vuilnisbelt en al dit zwerfafval is afkomstig van de grote fastfood bedrijven.

CAFE ZWART
EURO PUB
MAJESTIC

YIPGROUP
HOSPITALITY
SMILING FACES & BEAUTIFUL PLACES

YIP FELLOWS
SUSHI SAMBA
SIMPLY FISH

YIPGROUP.COM

Hoofdstuk 6

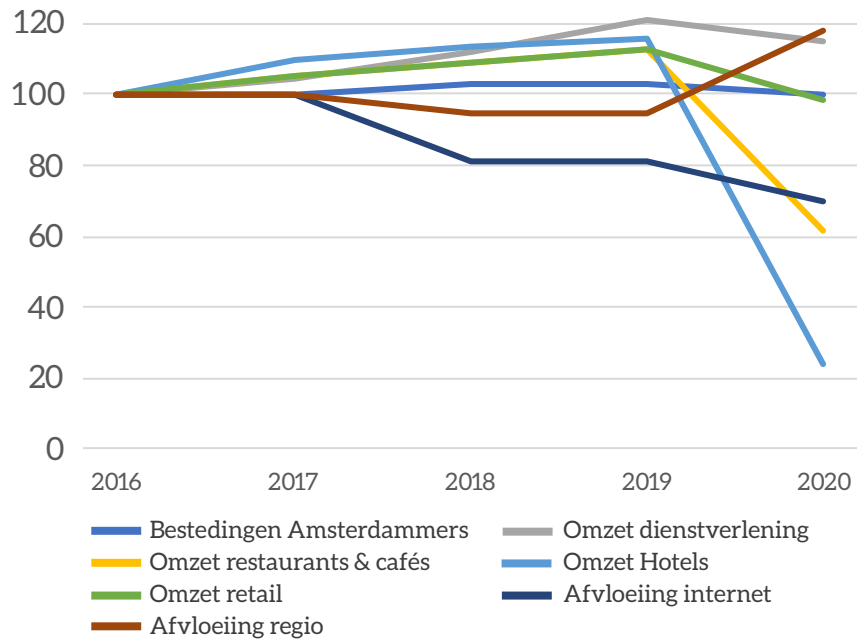
ECONOMIE: OMZET- EN MACRO

Economie is enerzijds het economisch klimaat en hoe het ondernemers in de Binnenstad gaat (omzetten en verwachtingen).

Anderzijds gaat het om de positie die de binnenstad – of Centrum XL – inneemt in vergelijking tot andere steden.

Economie omzet

De grootste effecten van de Corona pandemie zien we in de omzetcijfers. Dit is de kern van het ondernemerschap: omzet bepaalt de kansen tot voortbestaan.

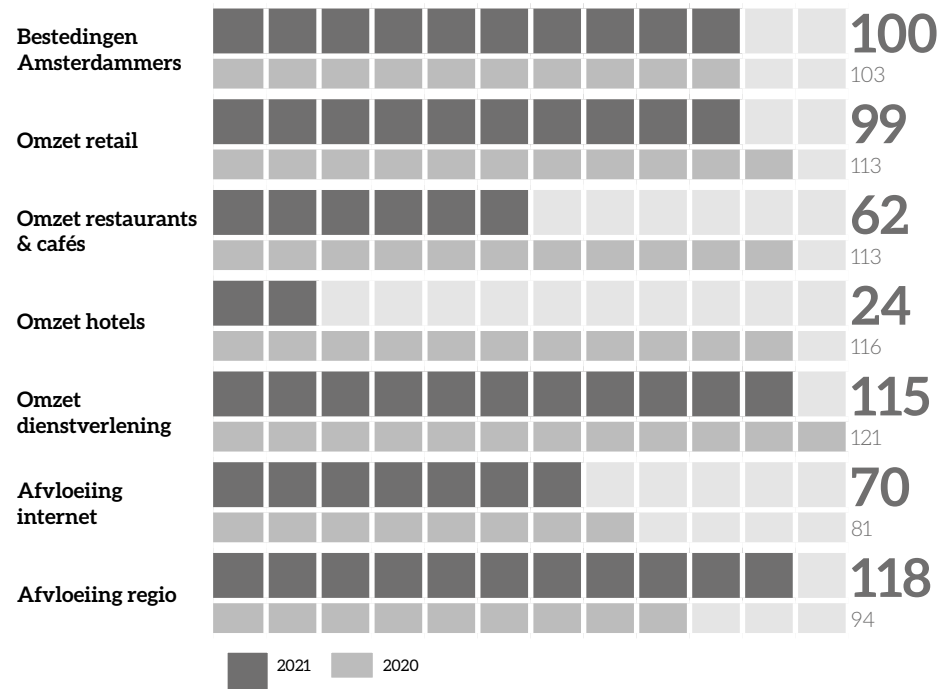
- We zien de grootste en meest dramatische effecten van de (maatregelen tegen) de Corona pandemie bij de **omzetten van de hotels en de restaurants & cafés**. De kortstondige opening deze zomer heeft dat beeld niet kunnen bijstellen. Het gaat bij de restaurants en cafés om een daling van 51 index punten. De omzet in 2020 betrof 54,9% van de omzet in 2019. De omzet van de hotels is het meest dramatisch gedaald. Het gaat hier om een daling van 92 indexpunten (van 116 naar 24). De omzet is in 2020 bijna 80% gedaald ten opzichte van 2019.
- Het totale Index omzetcijfer van **retail** is ook gedaald. Toch daalt het aanzienlijk minder dan verwacht. Van 113 naar 99. Dat beeld verdient wel wat uitleg. In hoofdstuk 1 hebben we deze sector uitgebreid laten zien. Uitgesplitst naar verschillende segmenten binnen retail zien we dat er hele zware klappen zijn

Rapportcijfer

5,7

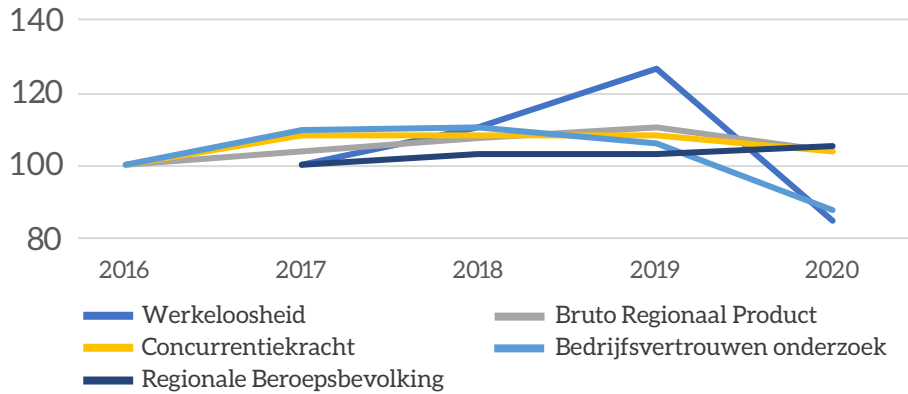

Index omzet 2021 en 2020

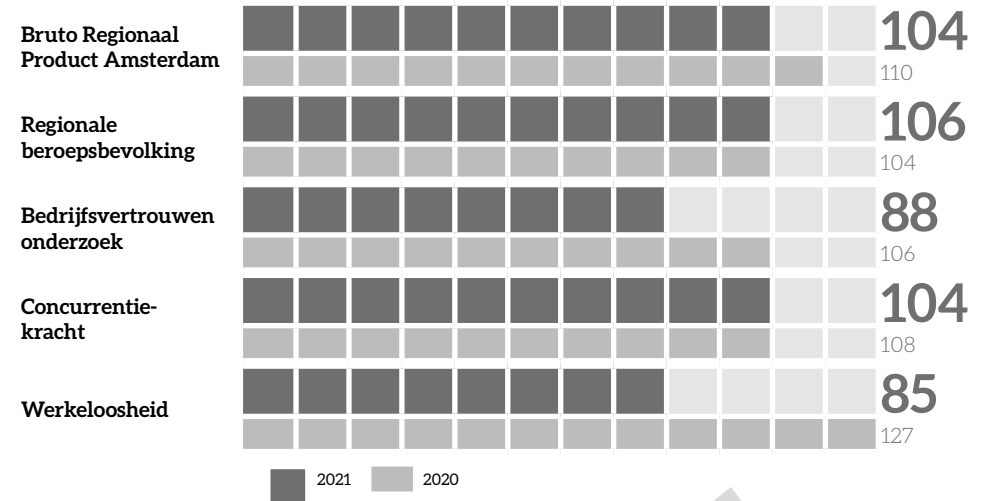
- gevallen in het afgelopen jaar. Voor die branches zijn de omzetcijfers gigantisch gekelderd (denk aan kledingwinkels bijvoorbeeld). Dit wordt versterkt door een andere trend die een extra vlucht heeft genomen het afgelopen jaar: de verkoop via internet (zie afvloeiing internet in de grafiek).
- **Dienstverlening** is de enige branche die er in omzetcijfers niet heel dramatisch op achteruit is gegaan. Daar is de Index 115, waar dit vorig jaar 121 was.

Economie macro

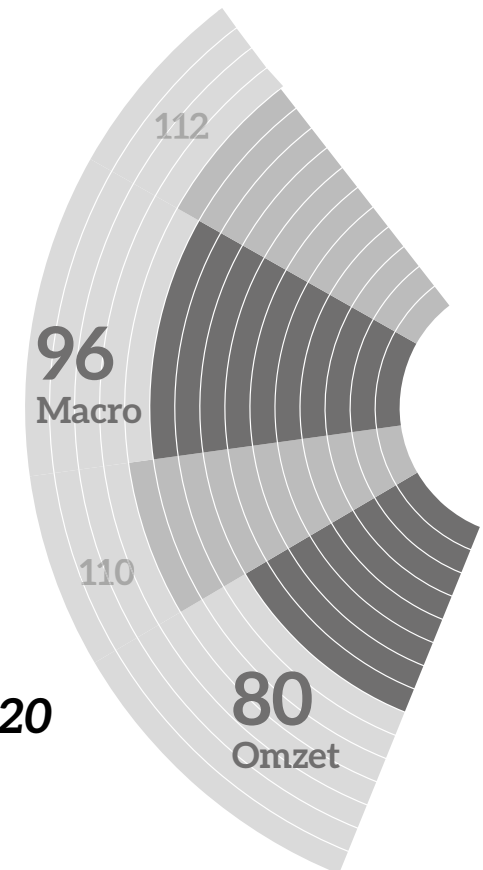
- De werkeloosheid is gestegen, van 4,1% in 2019 naar 6,1% in 2020 (gemeten 3^e kwartaal van het jaar).
- Het **Bruto Regionaal product** is gedaald met 6 indexpunten naar indexcijfer van 104. De **Regionale beroepsbevolking** is vrijwel gelijk gebleven.
- De grote veranderingen zien we in de cijfers die een meer voorspellende waarde hebben. Bijvoorbeeld: het **vertrouwen dat bedrijven hebben om te investeren** in een bepaalde regio: bedrijfsvertrouwen of ondernemersvertrouwen. Dit is een van de weinige cijfers in deze City Index die gaat over Nederland als geheel. We zien daar een duidelijke neerwaartse trend. Het ondernemersvertrouwen kwam dit jaar gemiddeld op -12. Dat wil zeggen dat 12% meer negatieve antwoorden kwamen dan positieve. Het vertrouwen bereikte een dieptepunt in mei 2020, van -31%.
- Corona is een wereldwijde pandemie. Dat zou kunnen verklaren dat we qua **concurrentiekracht** niet zoveel hebben ingeleverd. Ofwel: alle steden in de wereld lijden even veel. We zijn op de ranking van 'global competitiveness' gedaald van de eerste naar de tweede plek ten opzichte van andere Europese lidstaten.

Index macro 2021 en 2020

■ 2021 ■ 2020

Index Economie 2021 en 2020

Uitkomsten van de ondernemers enquête:

- Het rapportcijfer voor banen en omzet: 5,7 (vorig jaar was dit 6,4).
- Belangrijkste punt ondernemersenquête: Een kwart van de ondernemers (27%) zegt er slecht voor te staan. Nog een kwart (25%) zegt er nu zeer slecht voor te staan.
- 67% van de ondernemers is negatief gestemd over de verwachting van het aantal bezoekers aan de Amsterdamse binnenstad in 2021.
- Bijna negen op de tien ondernemers (88%) voelen zich erg verbonden met de Amsterdamse binnenstad.
- Het merendeel van de ondernemers (63%) geeft aan dat een vertrek uit de binnenstad voor hen een onwaarschijnlijke situatie is. Redenen om niet te vertrekken zijn dat het bedrijf niet geschikt is voor een andere locatie, men bijzonder tevreden is met hun huidige locatie en dat men hoop heeft op een betere toekomst.
- In totaal zijn 90% van de ondernemers (zeer) gemotiveerd om alles op alles te zetten om de corona crisis door te komen: 66% geeft aan heel gemotiveerd te zijn, 24% zegt gemotiveerd te zijn.

Na 16 jaar opgeven? No way! Dit is het leukste werk dat ik tot nu toe heb gedaan.

Universiteitskwartier

In het bruisende, historische hart van Amsterdam, tussen Amstel en Hoogstraten, ligt het Universiteitskwartier: een vierkante kilometer van kennis en cultuur. Het is de thuisbasis van de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA), het Allard Pierson en de toekomstige locatie van de nieuwe Universiteitsbibliotheek, maar ook van start-ups en kennisinstellingen binnen het *humanities* cluster (zoals de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen).

Het is de geboortegrond van de UvA, die wordt ontwikkeld tot dé plek voor vooruitstrevend onderwijs en baanbrekend onderzoek. Het Universiteitskwartier staat straks voor rust, reflectie en voor (inter)nationale samenwerking met gerenommeerde onderzoeksinstituten, culturele en maatschappelijke organisaties en bedrijven. Het wordt een plek waar studenten, medewerkers en ondernemers elkaar ontmoeten en waar de verbinding tussen de UvA en de stad vorm krijgt. Een inspirerende omgeving voor iedereen die geïnteresseerd is in wetenschap en cultuur.

Het Universiteitskwartier bestaat naast de gebouwen en buitenruimte van de UvA ook uit woningen, bedrijven en openbare ruimte van de gemeente. Dit vraagt om een integrale aanpak van het gebied, met de ambities om te vergroenen, verduurzamen en het een prettige omgeving te laten zijn om te wonen, studeren, werken en verblijven. Het gebied ondergaat daarom tot ca. 2030 grote veranderingen: er zal gebouwd, verbouwd en herontwikkeld worden, zowel in de UvA-panden als in de buitenruimte.

Het doel is om vanuit een strategische visie de ontwerptrajecten van gebouwen en buitenruimtes, ontwikkelingen op het vlak van duurzaamheid, energievoorziening, mobiliteit en logistiek in het gebied meer samenhang en versterking te geven. Daarom is er samen met de gemeente, gebruikers (vanuit UvA en buurt) en West 8, adviesbureau voor Urban Design & Landscape het 'Strategisch Masterplan' opgesteld.

Meer weten? Download vanaf medio maart het Strategisch Masterplan via campus.uva.nl/universiteitskwartier.

Blijf op de hoogte van de ontwikkelingen van het Universiteitskwartier via campus.uva.nl/universiteitskwartier of download de app 'Universiteitskwartier' via de appstores van IOS of Android.

DE BINNENSTAD NA CORONA EN VERDER

Hoofdstuk 7

Nu we het einde van de crisis als stip op de horizon beginnen te zien willen en moeten we vooruitkijken. Het stelt ons allen voor de vraag hoe helpen we de ondernemers weer op de benen? De gemeente ontwikkelt verschillende plannen voor de toekomst van de binnenstad. Deze beleidsstukken zijn vaak gericht op de langere termijn en als lezer kan je het gevoel krijgen dat er geen Coronacrisis is (geweest). Daarom stellen wij hier dat we eerst het ondernemersklimaat moeten herstellen door een aantal maatregelen te treffen voor de korte termijn, voordat we aan de slag kunnen voor die lange(re) termijn.

Wij hebben onze achterban gevraagd hoe zij tegen de toekomst (op de korte en lange termijn) aankijken en tegen de rapporten van de gemeente. Enerzijds gaat het dan over het rapport Duurzame bezoekerseconomie opgesteld door amsterdam&partners. Daarnaast gaat het om het rapport 'Aanpak Binnenstad'. In dat laatste rapport wordt een groot aantal thema's en maatregelen beschreven. Wij komen op basis van de reacties in de enquête en de gesprekken van de afgelopen maanden op de volgende 4 actiewensen.

1. Verlicht onze lasten: verruim de regels, verlaag de huren en de belastingen

Vrijwel alle ondernemers zitten op dit moment zonder inkomsten, terwijl zij wel hoge lasten moeten betalen. Veel ondernemers vragen zich in de enquête af of de lasten (belasting) al dan niet (tijdelijk) verlaagd of zelfs kwijtgescholden kunnen worden of tijdelijke verlagingen verlengd kunnen worden. Wat regelgeving betreft hopen veel ondernemers op een coulante houding van de overheid. Daarbij wordt het verlengen van de regels omtrent terrasuitbreiding vaak genoemd als optie. Een grote kostenpost is de huur. Om te overleven maar ook om (voor de langere termijn) de kleine ondernemers in de binnenstad te behouden, moet overleg gevoerd worden met de vastgoedbranche.

2. Zorg voor diversiteit, dan volgt de bezoeker die waarde toevoegt! Onder andere door flexibiliteit in bestaande bestemmingsplannen en goede gezamenlijke campagnes en events.

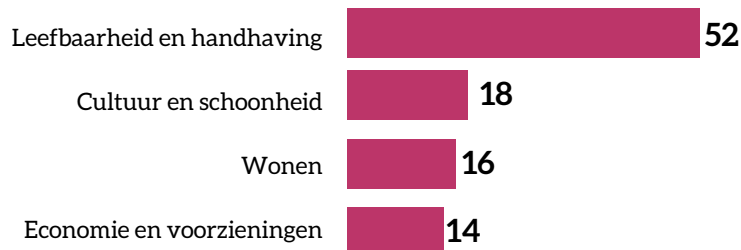
De doelstelling om in te zetten op de bezoeker waar we als stad wat aan hebben, wordt ondersteund door de ondernemers. Er klinkt tegelijkertijd een luide roep om de bezoekerseconomie zo snel mogelijk te herstellen. Om de bezoekers-economie een ander karakter te geven zal het aanbod diverser moeten worden. En dan niet alleen met pop-up stores, maar een mooi, gevarieerd aanbod waarin ook de kleine ondernemer een plek heeft. Die kleinere ondernemingen moeten in staat worden gesteld om te kunnen overleven. De bestemmingsplannen moeten meer ruimte geven om specifieke invulling te kunnen geven, in gezamenlijke campagnes en events moeten we inhoud geven aan een nieuw beeld van de binnenstad. Als het type toerist verandert, zullen de ondernemingen in die beweging meegaan. Veel ondernemers stellen dat er ingezet moet worden op Amsterdamse en Nederlandse klanten.

3. Het moet veiliger en schoner, dat is de basis.

Uit een recente peiling van OIS onder Amsterdammers blijkt dat Amsterdammers uit andere stadsdelen graag naar de binnenstad komen. Daarbij gaven zij aan dat zij vinden dat bij de 'Aanpak Binnenstad' vooral ingezet moet worden op de thema's handhaving en leefbaarheid. Daarin vinden bewoners, ondernemers van centrum en alle Amsterdammers elkaar, zie de grafiek hiernaast. Het moet

veiliger en schoner. Zoals uit de cijfers en de enquête blijkt, is het gevoel van onveiligheid nog te groot en de rotzooi op straat te veel. We willen samen strijden voor een aangename, veilige en schone binnenstad. Maar die randvoorwaarden van schoon en veilig zijn daarbij de basis.

Uitkomsten peiling OIS onder Amsterdammers over gewenste prioriteiten in 'Aanpak Binnenstad'

4. We willen inzetten op co-creatie

Ondernemers lijken in grote mate de doelstellingen van de 'Aanpak Binnenstad' te onderschrijven, met de focus op bovengenoemde punten (huurprijzen, divers aanbod, veiligheid en schoon). Onze oproep is om bij de uitwerking van de plannen in te zetten op echte co-creatie. Bijvoorbeeld bij het maken van de gebieds-profielen. Laat ondernemers via de BIZ en de ondernemersvereniging meepraten maar vooral ook meebedenken voordat besluiten vallen.

VERANTWOORDING EN DEFINITIES

Op veler verzoek hebben we het algemene indexcijfer teruggebracht in de Amsterdam City Index. Een aantal lezers heeft dat cijfer het afgelopen jaar gemist. Die ondernemers vonden het toch prettig om dat ene cijfer te kennen omdat daarmee werd aangegeven hoe het gaat met de economie in de binnenstad (in verhouding tot voorgaande jaren). We hebben het algemene indexcijfer gebaseerd op alle indexcijfers, en die allemaal een weging gegeven (per factor). Daarnaast hebben we ieder thema een weging meegegeven. We vinden het logisch dat bijvoorbeeld oppervlakte groen in vergelijking minder meetelt dan de omzetten.

In enkele gevallen ging het om een 'omgekeerde index'. Dit betekent dat het de stijging van het cijfer als een negatieve index wordt weergegeven of andersom. Voorbeeld: als het aantal aangiftes diefstal is gestegen, levert dat een negatieve index op. Bij de indexpunten waar dat voor geldt is dat bij de definities weergegeven. Een enkele keer hadden we geen gegevens van het basisjaar 2016, maar hebben we noodgedwongen een ander jaar als basisjaar gekozen. In die gevallen zie je dat ook terug in de grafiek.

We hebben voor deze indexcijfers veelvuldig gebruik gemaakt van de inzichten en service van dienst Onderzoek en Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam. Veel dank aan hen.

Extra opmerking: de vraag over de economie (waarop het desbetreffende rapportcijfer is bepaald) is op een andere manier gesteld dan vorig jaar, vanwege de Corona pandemie.

Ondernemersklimaat

- **Dienstverlening gemeente:** de tevredenheidsscore van ondernemers over de gemeentelijke dienstverlening, via landelijke methodiek van het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING). Deze cijfers zijn tot 2019 beschikbaar omdat dit een keer per twee jaar wordt gemeten. De index heeft dus dezelfde waarden als in 2018. Bron: evaluatierapport programma minder regeldruk, SIRA Consulting in opdracht van gemeente Amsterdam.
- **Regeldruk:** de score die ondernemers in Amsterdam aan de regeldruk geven maximaal 10 minimaal 0. De gegevens zijn voor het laatst in 2019 beschikbaar omdat het een keer per twee jaar wordt gemeten. Bron: www.waarstaatjegemeente.nl op basis van de VNG ondernemerspeiling
- **Zakelijk klimaat:** ranking van Nederland, met Amsterdam als meetpunt, ten opzichte van andere Europese lidstaten. Meting eind 2019. Bron: Doing Business, www.worldbank.org
- **Faillissementen bedrijven en instellingen:** het aantal failliet-verklaarde bedrijven (inclusief eenmanszaken) in 2020 in gebied Centrum XL. Bron: dienst OIS, gemeente Amsterdam. De Index werkt omgekeerd: hoe hoger het cijfer, hoe lager de index.
- **Consumentenvertrouwen:** het vertrouwen van de consumenten ten opzichte van het jaar daarvoor. Bron: gebaseerd op de consumentenvertrouwen index van het CBS

Bereikbaarheid

- **Bereikbaarheid Dam:** gemiddelde reistijd van de A10 naar de Dam met fiets, auto of tram. Gemiddelde van drie meetpunten: afrit Jaap Edenbaan, VU-ziekenhuis en A10/Leeuwarderweg. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal minuten, hoe hoger de index. Bron: Google Maps op de derde maandag van december om 13:00 uur. Dit was op 21 december 2020, 15 december startte de (tweede) lockdown.
- **Opbrekingen en herinrichtingen:** Aantal opbrekingen in de publieke ruimte in Centrum XL. Alle opbrekingen en herinrichtingen zijn meegenomen, dus ook kleine ingrepen. Bron: OIS, gemeente Amsterdam. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal opbrekingen, hoe hoger de index.

- **P&R-gebruik:** aantal P&R parkeeracties in Amsterdam. Gebaseerd op aantallen x 1.000. Deze gegevens lopen terug tot 2018 en dus is 2018 het basisjaar. Bron: OIS, Gemeente Amsterdam.
- **Parkeerplekken in de stad:** aantal parkeerplaatsen in de openbare ruimte in Amsterdam. Bron: OIS, gemeente Amsterdam.

Veiligheid

- **Aangiftes diefstal:** het aantal kennisnames van diefstal (in centrum) uit en van voertuigen, vaartuigen, winkels en bedrijven, plus zakkenrollerij, voor ieder jaar van 1 oktober 2019 tot en met 30 september 2020. Bron: Politie Amsterdam-Amstelland. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal kennisnames, hoe hoger de index.
- **Aangiftes geweld:** het aantal kennisnames (in centrum) van geweld, uitgezonderd huiselijk geweld, voor ieder jaar van 1 oktober 2019 tot en met 30 september in 2020. Bron: Politie Amsterdam-Amstelland. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal kennisnames, hoe hoger de index.
- **Aangiftes overlast:** het aantal kennisnames (in centrum) van overlast op straat, voor ieder jaar van 1 oktober 2019 tot en met 30 september 2020. Bron: Politie Amsterdam-Amstelland. De index werkt omgekeerd: hoe lager het aantal kennisnames, hoe hoger de index.

Kwaliteit openbare ruimte

- **Verloedering:** de mate waarin bewoners in Centrum XL overlast ervaren van bekladding van muren of gebouwen, rommel op straat, hondenpoep en vernieling van straatmeubilair. Daarnaast wordt gevraagd naar het oordeel over onderhoud in de buurt, onderhoud van straten en groen. Hoe hoger het cijfer, hoe lager de index. Bron: de Veiligheidsmonitor.
- **Zwerfvuil fijn:** Het aandeel plekken waar op basis van tellingen minstens de score B (de doelstelling van de gemeente Amsterdam) is gegeven voor de aanwezigheid van fijn zwerfvuil. In vakken van 100 bij 100 meter is steeds gezocht naar de slechtste plek. Deze plek krijgt een score van A+, A, B, C of D, waarbij A+ het beste resultaat is (geen vuil aanwezig) en D het slechtste (veel vuil aanwezig). De metingen op verharding. Het gebied is Centrum XL. Bron: Basisbestand Gebieden Gemeente Amsterdam.

- **Zwerfvuil grof:** Het aandeel plekken waar op basis van tellingen minstens de score B (de doelstelling van de gemeente Amsterdam) is gegeven voor de aanwezigheid van grof zwerfvuil. In vakken van 100 bij 100 meter is steeds gezocht naar de slechtste plek. Deze plek krijgt een score van A+, A, B, C of D, waarbij A+ het beste resultaat is (geen vuil aanwezig) en D het slechtste (veel vuil aanwezig). Het gebied is Centrum XL. Voor dit indexcijfer zijn alleen metingen op verharding meegenomen. Bron: Basisbestand gebieden Gemeente Amsterdam.
- **Luchtkwaliteit:** jaargemiddelden van de 24-uur gemiddelden voor fijnstof (PM10), roetdeeltjes en stikstofdioxide (NO2) in de buitenlucht op de meetstations in het Vondelpark en bij de kruising Stadhouderskade/Van Woustraat. Bron: GGD Amsterdam. De index werkt omgekeerd: hoe lager de gemeten waarden, hoe hoger de index.
- **Klachten over verwaarlozing:** het percentage afgehandelde klachten binnen termijn over verwaarlozing wegen, verkeer, straatmeubilair in stadsdeel Centrum. Bron: gemeente Amsterdam.
- **Oppervlakte groen:** aantal hectare agrarisch gebied, bos en natuurlijk en recreatieterrein. Bron: gemeente Amsterdam.

Economie

- **Bestedingen Amsterdammers:** de bestedingen in Amsterdam Centrum door Amsterdammers. Bron: OIS, gemeente Amsterdam.
- **Omzet retail:** gemiddelde omzetontwikkeling bij alle in Centrum XL gevestigde Retail bedrijven. Bron CBS.
- **Omzet Cafés & Restaurants:** gemiddelde omzetontwikkeling bij alle in Centrum XL gevestigde horecaondernemingen. Bron: CBS.
- **Omzet Hotels:** gemiddelde omzet per kamer per nacht (RevPar) bij circa zeventig hotels van de 3-, 4-, en 5-sterrencategorie in Centrum XL. Bron: Amsterdam City
- **Omzet dienstverlening:** gemiddelde omzetontwikkeling bij 85% van de bedrijven, gevestigd in Centrum XL, waarvan het overgrote deel actief is in de sector dienstverlening. Bron: CBS.
- **Afvloeiing internet:** Hoeveel van de aankopen van Amsterdammers afvloeiden naar het internet. Voor de index wordt het gemiddelde genomen tussen de afvloeiing dagelijkse producten en de niet dagelijkse producten. De index werkt omgekeerd hoe hoger de cijfers, hoe lager de index. Bron: gemeente Amsterdam.

- **Afvloeiing regio:** Hoeveel van de aankopen van Amsterdammers afvloeiden naar vestigingen buiten Amsterdam. Voor de index wordt het gemiddelde genomen tussen de afvloeiing dagelijkse producten en de niet dagelijkse producten. De index is omgekeerd hoe hoger de cijfers, hoe lager de index. Bron: gemeente Amsterdam.
- **Bruto regionaal product:** de totale geldwaarde van alle goederen en diensten die door Metropool Regio Amsterdam in een jaar wordt geproduceerd. Bron: Economische Verkenningen Regio Amsterdam.
- **Regionale beroepsbevolking:** alle personen van 15 tot 75 jaar die ofwel betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), ofwel recent werk hebben gezocht en direct beschikbaar zijn. Bron: OIS, gemeente Amsterdam.
- **Bedrijfsvertrouwen onderzoek:** dit onderzoek geeft informatie over de mate van optimisme onder managers in het bedrijfsleven. Optimisme over: de toekomst van hun bedrijf, ontwikkelingen in productie, orders, en voorraden en de algemene gezondheid van hun bedrijf. Hier wordt 2016 als basis genomen en wordt de verandering bij het voorgaande jaar opgeteld. Bron: www.theglobaleconomy.com
- **Concurrentiekracht** de plaats die Nederland inneemt in de 'world competitiveness ranking' ten opzichte van andere Europese lidstaten. Bron: www.imd.org
- **Werkeloosheid:** het percentage van Amsterdammers tussen de 15 en 75 jaar, dat geen betaald werk heeft, actief op zoek is en beschikbaar is. Bron: CBS. De Index werkt omgekeerd; hoe hoger het percentage, hoe lager de index.

“

Ik wil niet weg uit de binnenstad, zelfs niet na 38 jaar. Ik denk dat met de plannen van de gemeente het weer een aantrekkelijk gebied zal worden met een mix van kleine bedrijfjes, maar ook grote merken, bewoners en toeristen.

Amsterdam Conference Centre
BEURS VAN BERLAGE

KROONENBERG|GROEP
REAL ESTATE INVESTMENT DEVELOPMENT

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘

FEBD

YIPGROUP
HOSPITALITY
SMILING FACES & BEAUTIFUL PLACES

Vindt u nou dat Amsterdam City goed opkomt voor het belang van u als ondernemer?

WORD DAN LID!

Mail secretariaat@amsterdamcity.nl voor de mogelijkheden